

Kétoldalú kapcsolatban

Most, hogy a *Kertészet és Szőlészet* a 70. évfolyamához érkezett, felelevenítem szüleimnek, Bárkány Blankának és dr. Csizmazia Darab Józsefnek a laphoz fűződő kapcsolatát.

Azt ugyan nem tudom, hogy az újságot már az első számtól figyelemmel követték-e, de az biztos, hogy az ötvenes évek közepétől volt előfizetésük és olvasták a lapot. De ez a kapcsolat bensőséges és kétoldalú is volt, mert a lap is végigkövette szakmai munkásságukat.

Édesanyám, *Bárkány Blanka* már az ötvenes évek elején dolgozott az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ számára, és rendszeresen fordított szakkikket francia, német, orosz nyelvből, de sokszor elvállalta bolgár, lengyel vagy román cikkek fordítását is. Ezek mellett ismertetések is készített a külföldi szaksajtó cikkeiből, amelyeket a fordításokkal együtt az akkori szaklapok szerkesztői is használtak.

Szüleimnek a szakmában kiterjedt ismeretsége volt. *Dr. Feyér Piroskához*, a *Kertészet és Szőlészet* főszerkesztőjéhez a szakmai kapcsolaton túl nagyon jó személyes barátság fűzte őket. Volt egy baráti társaságuk, és e körben rendszeresen megbeszélték a szakmával kapcsolatos gondolataikat. *Dr. Feyér Piroska* mellett *dr. Kozma Pál* professzor és felesége, valamint *dr. Barna József* biológus, genetikus vettek részt ezeken a megbeszéléseken. Negyedévente tartották az összejöveteleiket, mindig másnál. Mivel mindannyian nagyon szerették a töltött káposztát, és ilyen alkalmakkor gyakran ezt készítette a mindenkori házigazda, el is nevezték ezeket az összejöveteleket „káposztapartinak”.

Tudomásom szerint édesapám, *dr. Csizmazia Darab József* szőlőnemesítő 1956-ban írt első alkalommal cikket a *Kertészet és Szőlészet*be, írása az ötödik évfolyam 10. számában jelent meg *A direkttermő kérdés Magyarországon* címmel. Saját cikkei mellett az általa nemesített szőlőfajtákról is rendszeresen beszámolt a lap. 1977-ben az újságban *dr. Csepregi Pál* és *dr. Zilai János* ismertették a *Zalagyöngye* helyét a nagyüzemben. 1983-ban *Majoros László*, a Növénytermesztési és Minősítő Intézet munkatársa mutatta be a *Bianca* fajtát,

„Káposztapartin” balról jobbra: Feyér Jánosné, dr. Feyér Piroska, dr. Kozma Pál, dr. Kozma Pálné, dr. Barna József, Bárkány Blanka, dr. Csizmazia Darab József

Édesanyám nyerte meg a *Kertészet* és *Szőlészet*ben meghirdetett versenyt

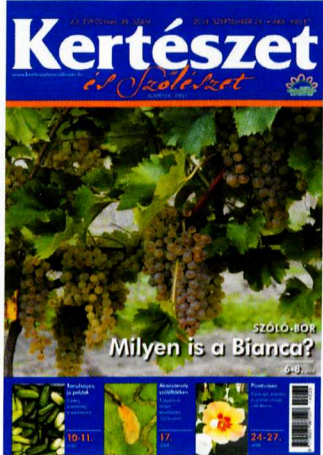
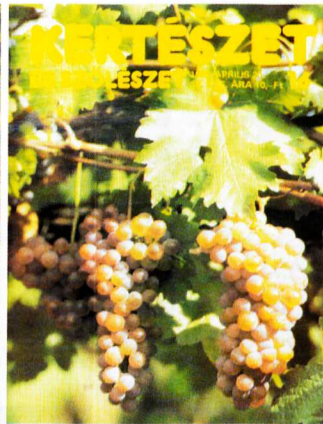
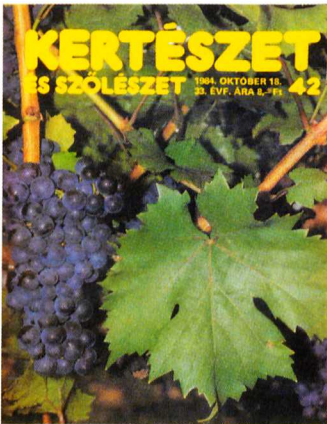
sőt, a lapszám borítóján is a *Bianca* szőlőfajta volt látható. 1984-ben ugyancsak *Majoros László* írt a *Medina* fajtáról, aminek a fényképe szintén a *Kertészet* és *Szőlészet* címlapján szerepelt.

1984-ben, a 45. számban édesanyám írása jelent meg *Szőlők Kanadában* címmel. A cikkben megemlékezik *Turkovicz Ferencről*, a Zala megyéből Kanadába települt szőlőtermesztőről, aki Brit Colum-

biában vonta termesztésbe a *Zalagyöngye* fajtát, fagyűrő tulajdonságát tesztelve. 1985-ben a lap egyik januári számában édesapám írt az új ellenálló szőlőfajták értékeléséről. Akkoriban előtérbe került a fajták fagyűrése, nem véletlen, hogy 1986 júniusában írás jelent meg az újságban *A. Szmirnov* és kutatótársai összeállításában *A Zalagyöngye Krasznodar vidékén* címmel. 1985-ben *dr. Hajdu Edit* írt a *Nero* fajtáról, miután az fajtaoltalmat szerzett Svájcban. 1989-ben a *Vértés csillaga* szőlőfajtát mutatta be a 16. szám, szintén címlapon a szőlővel.

1987-ben ünnepelte a világ a Szőlő és a Bor Nemzetközi Évét. Abban az évben az összes szőlőtermelő országban számos rendezvény volt, és többek között a magyarországi bortermelő vidékek települései is pályázhattak a Szőlő és Bor Nemzetközi Városa cím elnyerésére, a hazai nyertesekről a *Kertészet* és *Szőlészet* is beszámolt. De az újság a rendezvénysorozathoz kapcsolódva a Badacsonyi Állami Gazdaság Istvánffy Gyula brigádja szervezésében *Nagy elődök* címmel versenyt is hirdetett a lapban: ki ismeri legjobban azoknak a szakembereknek az életét, akik a legtöbbet tették a magyar szőlészet és borászatért fejlődé-

Címlapon a Medina, a Vértés csillaga, a Zalagyöngye és a Bianca

Szüleim 1952-ben Egerben

séért. Nyolc számban jelentek meg a rejtvenykérdések, és lapszámonként tíz-tíz szőlész-borász életét kellett ismerni a jó válaszokhoz. Édesanyám mindig beküldte a megfejtéseket, és végül a pályázaton első helyezést ért el.

1997-ben a Kertészet és Szőlészet is megemlékezett arról, hogy édesapám felvetésére és szakmai útmutatásával, a Magyar Postával együttműködésben dolgozott a hazai borvidékek bélyegen történő megjelentetésén. A 32. számban megjelent az első kilenc címlet fényképe. Ugyancsak 1997-ben Horváth Csilla írt *Nem a származás a fontos* címmel édesapám szőlőfajtáiról, annak kapcsán, hogy áttörés történt az interspecifikus szőlőfajták nemzetközi elismerésében. Az akkori lapszám borítóján az első fajtája, a *Zalagyöngye* volt látható. Szintén 1997-ben, a 15. számban jelent meg dr. Baglyas Ferenc főiskolai tanár írása az *Egri csillagok 18* jelű hibridről. Ez a fajta később, 2009-ben *Aletta* néven kapott állami elismerést. Az 1998. január 8-i öszszevont 1–2. szám Táplálkozás és egészség rovatában édesapám írt cikket a szőlő alapú gyógyomódról. 1999 januárjában ismét dr. Hajdu Edit írása jelent meg

édesapámról *Ellenálló fajták szószólója* címmel, és az egyre népszerűbb *Medina* szőlőfajta szerepelt a címlapon. 2008-ban megemlékeztek dr. Csizmazia Darab József 90. születésnapjáról is. De megemlíthetem a 2014. szeptember 24-i számot is, melyben Horváth Csilla igen részletesen ír a *Bianca* fajtáról, melynek termőterülete addigra már meghaladta Magyarországon az 5200 hektárt. A szám címlapjára a *Bianca* fényképe került. A 2016. augusztusi szám riportot közölt Gyukli Krisztián balatonfüredi szőlőtermelővel, aki édesapám *Füredgyöngye* szőlőfajtáját karolta fel. A sok-sok cikket fel sem lehet mind sorolni, de utolsóként meg szeretnék emlékezni a Kertészet és Szőlészet 2018. június 6-i számáról, mely édesapám születésének 100. évfordulója alkalmából igen találóan *Az Alettától a Zalagyöngyig* címmel emlékezik meg az életútjáról, illetve az Agrárminisztérium Darányi-termében munkássága tiszteletére rendezett tudományos emlékülésről *Vinczai Sándor* összefoglalójában.

Visszatekintve a több évtizedre, bátran állíthatom, hogy a Kertészet és Szőlészet szaklap nagyban hozzájárult édesapám szőlőnemesítési sikereihez. Azok-

ban az időkben, amikor a környezetkímélő szőlőtermesztés még nem volt hívószó, és amúgy is sok szakmai támadás érte édesapámat az interspecifikus fajták miatt, akkor az egész országban, de nyugodtan mondhatom, hogy a határokon túl is, a sok-sok kistermelő az újságban olvasottak alapján bátran nyúlt ezekhez az új, környezetbarát fajtákhoz, és állította termesztésbe azokat. Az elért eredményekről számos visszajelzést is küldve lassan megkerülhetetlenné tették a fajták elfogadását, végül pedig állami elismerésüket.

Édesapám 96. életévében ment el, teljes szellemi frissességben, amit bizonyára a hazai és nemzetközi szaklapok rendszeres olvasásával, kiterjedt levelezésével, valamint keresztrejtvenyek fejtésével is sikerült megőriznie. Ezért is tartottam igen méltónak, hogy a Kertészet és Szőlészet még egy keresztrejtvennyel is megemlékezett róla 2015-ben.

Szeretném szüleim nevében megköszönni a lapnak a velük való több évtizedes együttműködést, és még sok évtizeden át tartó sikeres lapkiadást kívánok.

Ifj. Csizmazia Darab József